

ELI KRAT

*Rakovina
prsu*

a co dál

Text © Eli Krat

ISBN 978-80-7568-955-9

Moje rakovina, to jako vážně?

Vše začalo tak nějak nenápadně. Pracovala jsem jako IT ve státní správě, kde jsem toho již měla dost a v dubnu roku 2023, jsem skončila. Šla jsem na pracák, kde jsem dostala podporu v nezaměstnanosti a začala si hledat novou práci. Zkoušela jsem pohovory a pohovory a už mi začínalo docvakávat, že je něco špatně. Blížil se konec podpory a pořád nic. Já měla vždy tak nějak nalajnováno, a když jsem někde skončila, tak jsem do tří měsíců našla práci. Ale to nebylo jen o práci, spíš tak nějak celkově v tom mém životě. Sice jsem se musela vždy snažit, ale šlo to. A teď najednou půl roku pryč a pořád nic. Tak, sakra co se na mě chystá? Vždyť to tak mělo být, vím to, cítila jsem, že musím z práce odejít a začít s něčím novým. Tak co je? Utěšovala jsem se, že nic, však ono něco dopadne.

Tehdy jsem si poprvé uvědomila, že mě bolí prso na pravé straně, když si na něj lehnu. No nechala jsem to být. Jednou večer, když jsem měla plnou hlavu přemýšlení, co jak bude a nebude, mě to zase zbolelo. To bylo asi měsíc po tom, co jsem si poprvé uvědomila, že mě tam bolí, jakmile si na tu stranu lehnu. Tak jsem si sedla a v posteli začala prohmatávat prso, které na dotek bolelo. Přišlo mi, zvláštní, sama si na něj

sahat jinak než při mytí a prohmatávat jako při vyšetření, ale co, je moje a kdo jiný by měl, že! Taký jsem si říkala, že rakovina nebolí, ale opak byl pravdou. Nahmatala jsem si velkou mléčnou žlázu, která teda byla dost citlivá. A byla na ní, jako by hrudkovitá boule. Nevěděla jsem, jestli to nemůže být jen zánět. Taký jsem se utěšovala, že je to opět cysta či zánět, který začal bolet.

Ještě bych asi měla říct, že poslední rok jsem se na pravé straně potila velmi agresivním potem, který byl cítit jak rozmačkaný stonek rajčat a nějaké chemické svinstvo. Podpaží šlo sice umýt, ale voda na to fakt sama nestačila, takže sprcháč a několikrát. Taký jsem naprosto šíleně reagovala na světlo, když jsem šla ven a neměla sluneční brýle, tak jsem skoro neviděla. Světlo mě neskutečně oslňovalo. Ale že to spolu souvisí, jsem zjistila, až mnohem později.

Skutečně jsem to nechala být s tím, že je prso asi nastydlé a mazala mastmi na zánět a pila protizánětlivé čaje. Dnes už vím, že to bylo k ničemu a že jsem měla jít hnedle k doktorce na gyndu nebo rovnou na ultrazvuk na onkologii.

Vyšetření

Po dalším měsíci jsem toho měla dost, nešlo spát na boku, což byla má oblíbená poloha, a tak jsem vzala telefon a zavolala na Mama onkologické centrum, kam jsem chodila na ultrazvuk prsou, kvůli cystám, jestli mě vezmou na ultrazvuk. Centrum je soukromé a v naší nemocnici toto vyšetření nedělají, takže se chodí tam. To byl říjen, sestřička mě objednala k doktorovi a ten mě po vyšetření pohmatem řekl, ať si zavolám na ultrazvuk a dal mi žádanku na vyšetření. Tam jsem volala hned a sestřička mě chtěla objednat nejdříve na mamograf. Tak jsem jí řekla, že na něj nepůjdu a jestli můžou jen ultrazvuk. Mohla, dostala jsem termín.

Začaly se mi honit hlavou různé myšlenky, scénáře o rakovině atd. Řekla jsem si, že se nebudu hned deprimovat a snažila se je zahánět háčkováním, televizí a zlobením svých dvou obřích mainských koček. V té době se mi dařilo blbé myšlenky potlačovat ještě bez problémů. A nyní zpětně k mým kočičákům, kocour mi stále čuchal k prsu a chtěl se na něm jakoby válet. Evidentně cítil, že se něco děje, ale já tomu nevěnovala pozornost.

V den, kdy jsem měla dorazit ve 13 hodin na vyšetření, mi volali. Že prý jsem tam měla být v 11 hodin a ať už teda nechodím, že by to nestihli. Další termín mi dali za dva měsíce, to jsem jim řekla, že to nevadí, že mám stejně nejspíš raka a že už je to jedno. No, ani nevím, jak ze mě ta slova vyletěla, ale bylo to venku a já si říkala, jak to jsem šmankote drzá, ale moje drzost zabrala. Sestra, asi volala doktorovi, a když mi zavolala zpět, dostala jsem termín za dva dny. Dorazila jsem do čekárny, kde mě chvilku po objednaném čase zavolali dovnitř. Šla jsem do ordinace, kde jsem se svlékla do půl těla a lehla si na lůžko. Pan doktor vzal roztok a ultrazvukem mi kontroloval prso i podpaží. Když skončil, tak mi řekl, že to nevypadá dobře a že mi udělá biopsii. Na tu mě objednali asi za týden.

Stále jsem si odmítala připustit, že by se mohlo jednat o něco vážného a jenom jsem zaháněla černé myšlenky, které mi občas naskočily. Stejně jsem byla pořád relativně v pohodě. Paradoxně, až když se mě zeptali doma, kde věděli, že lítám po vyšetřeních, tak, až tehdy mě napadalo, že by to mohla být rakovina. Ale o takové myšlenky jsem nestála. Takže jsem je zdárně vypouštěla, i když mi to, už nešlo tak samo a musela jsem se trochu snažit. Říkala jsem si, že je blbost já a něco takového. Nikdo v rodině rakovinu prsu neměl, tak proč já bych ji měla mít. Takové myšlenky jsem zaháněla přemýšlením, co všechno mám dělat, co potřebuji koupit, jak to udělám. Taky co uvařím, a další běžné věci, protože myslet na to prostě nechcete, a tak se budete zabavovat radši kravinama.

Po týdně jsem přišla znovu do ordinace, kde mi původně dělali ultrazvuk. Lehla jsem si už svlečená do půl těla na lehátko. Pan doktor mi řekl, že si místo ultrazvukem zaměří a přiloží přístroj, který vypadal jako obří kovová stříkačka

a ukázal mi, jak to cvakne. A že cvaknutí dělá velký hluk a ať se neleknu a že to udělá dvakrát. Ruku jsem dala nad hlavu a sestra mi otřela deinfekcí prso a něco na něj stříkly asi zne-
citlivující látku a začali. První teda celkem ještě bolela, ale druhé odebrání vzorku o kousek níž bylo v pohodě. Následně vpichy zalepili a výsledky opět za týden. Doma jsem náplast sundala asi za dva dny a nijak zvlášť to celou dobu nebolelo. V tomto týdnu jsem byla stále dost skeptická k tomu, že tam něco bude. Myslela jsem, že tam bude zase jen cysta nebo zánět, a proto jsem byla stále v klidu. Kromě chviliek černých myšlenek, které, ale byly spíš odrazem mých nálad.

Diagnóza

Za týden jsem šla pro výsledky o patro výš přímo k onkologovi. Tam mi řekli, že mám středně diferencovaný duktální karcinom mléčné žlázy. Když mi to řekli, tak jsem byla vcelku v šoku, pamatuji si, že jsem si říkala, že je to blbost, já přece nemůžu mít něco takového, že se spletli atd. No, a tak jsem ani moc nevnímala doktorku. Jen vím, že mi řekla, že jsem přišla včas a že udělají operaci. Tam to vyndají a udělají histologii. Pak se uvidí, jaká léčba bude následovat. Taký, že rakovina jako taková neexistuje, že je to karcinom. Tuto předchozí větu si pamatuji nejlíp, i když jsem si říkala, jaký v tom je rozdíl? Podle mě žádný, ale dobře, když to tak doktoři vnímají, tak fajn. Ale stejně, já jsem laik a pro mě je karcinom a rakovina to samé.

Takže operace. Byla jsem jak ve snu a asi mi ani nedocházelo, která bije a já si stále odmítala připustit a přiznat si, že mám rakovinu. Už jen to slovo v mysli znamenalo, že se mi stáhl žaludek a začalo bít rychle srdce. Bylo to v celku nepohodlné. Tak jsem vždy ty myšlenky rychle zahнала a vážně jsem byla tak nějak stále v klidu. Pouze když jsem to říkala doma, a stejně jsem jen naznačovala a zlehčovala, tak to jsem

byla na měkko. To ale taky znamenalo, že jsem o tom moc mluvit nechtěla a nemluvila. Za prvé by měli starost a strach, a za druhé, já bych už konečně musela přiznat sama sobě, že se mě tato diagnóza týká. A to jsem fakt nechtěla. Prostě jsem chtěla popírat skutečnost, co nejdéle to půjde. Taky jsem si říkala, že se uvidí po operaci, co tam skutečně bude. Člověk se tomu tak nějak prostě nevědomky brání a odmítá si přiznat, že to má. Slyší o tom v televizi, ale většinou to ignoruje, a hlavně si říká, že se ho to netýká. Odsouvala jsem si přiznání, co to šlo.

Dál to šlo celkem rychle: šla jsem na předoperační vyšetření, které obnášelo u praktika objednání na krev a odběr, ultrazvuk srdce, rentgen plic a scintigrafii kostí, která měla být v Hradci ve fakultce. Vzhledem k tomu, že jsem si to stále ODMÍTALA připustit, jsem zapomněla, že mám jít na krev. No, bylo to u doktorky s kecama, ale ten den jsem to stihla, jen o pár hodin déle. Na otázku, jak jsem mohla zapomenout, zvláště když jdu na takovou operaci, jsem řekla pravdu. A to, že bych nejraději zapomněla na celou tu věc, nejen na odběr krve. To bylo keců a kroucení očima. Je vidět, že v takovéto situaci ještě nebyly a nedokázaly pochopit, že se s tím člověk musí dost psychicky prát. Mě byly ty kecy u zadele, jsem flegmouš. A z takovýchto průpovědek mám srandu a myslím si své. Přeci si ještě nebudu dělat starosti s výčitkami.

Následovala scintigrafie kostí, pod kterou jsem si neuměla představit co to je. Řekli, že mi píchnou nějakou látku a pak mě něco jako zrentgenují. Realita ale byla taková, že to bylo na více než půl dne. Ráno jsem tam přišla, zapsala se v recepci a vyplnila dotazník. Pak jsem šla do ordinace, kde si mě zvážili a vyzpovídali mě. Pak mi píchli injekci s kontrastní látkou. Následně jsem měla dvě a půl hodiny čas, než jsem šla na tu scintigrafii. Bylo potřeba, aby

se kontrastní látka vstřebala do těla. Aby vše bylo pořádně vidět. Šla jsem si dát kafe a posedět venku, protože i když bylo chladno, tak Hradec je přeci jenom níž a na sluníčku mi bylo dobře. Když přišel čas, tak v jiné ordinaci jsem si lehla oblečená na lehátko. Sestra mi řekla, že kolem mě bude jezdit takového něco kulatého o průměru asi metr a ať se nebojím, že to bude hodně blízko u těla, ale že to mají samozřejmě dobře vypočítané. Když tak, ať zavřu oči a představuji si, že jsem někde jinde. To jsem si myslela, že si děláš srandu, já přeci nejsem žádný klaustrofobik. Po chvíli, když začali, jsem změnila názor.

To, když kolem mě začalo jezdit asi metrakové těleso, které jezdilo tak blízko, že jsem myslela, že ze mě bude mastnej flek a stejně jsem ještě chtěla utéct. Zavřela jsem oči a představovala si, že jsem na louce, a modlila se, aby to fakt měli dobře spočítané. Vždyť tam taky chodí spousta lidí a odchází celí. Tak proč bych to já měla mít jinak. Celé vyšetření trvá necelou hodinu. Byla jsem ráda, že vyšetření skončilo, neurvalo se jim to a já jsem celá.

Hned jsem se zvedla, vzala si věci a hnala se pryč. Byl to reflex, protože to bylo psychicky nepříjemné. Ale žádný hrozný scénář se přitom nekonal. Až v čekárně jsem se zarazila, jestli to je všechno a jestli můžu odejít. Další pacienti mi řekli, že můžu a že papíry pošlou. Sestra mi něco asi říkala, ale jak jsem chtěla zdrhat, tak jsem ji nevnímala.

Všechna vyšetření dopadla na výbornou a já dostala termín operace na 13. prosince. Naštěstí to byla středa. V papírech samozřejmě bylo, že jsem alergik na antibiotika, nemůžu laktózu a lepek, taky mám HIT. Což je histaminová intolerance na některé další potraviny. Čekala jsem problémy vzhledem k tomu datu i k těm intolerancím, ale už jsem chtěla mít za sebou, co nejvíce z léčby.

V té době jsem se potýkala s finančními problémy, kde bych to bez mamky nevládla a nejspíš bych přišla o byt, protože mi posílala na účet pár tisíc. Ale taky díky tomu, mi nedali žádnou pomoc v hmotné nouzi. Přesto jsem se snažila finance nějak řešit sama, aby mě nemusela živit, a ještě mi platit hypotéku a úvěr. Zavolala jsem do banky a chtěla si odložit splátky alespoň o pár měsíců. Po telefonu mi řekli, že si odložení můžu nastavit sama přes web a vybrat si, na jak dlouho to chci. Což jsem udělala a odložila si je o půl roku. To znamená, že šest měsíců nebudu řešit splátky, a to nebyla nijak malicherná částka. Díky bohu, že to je možné. Hodně se mi ulevilo, protože finanční potíže a tahle diagnóza a moje silně omezené možnosti v jídle, by už fakt byly moc.

Ještě před termínem operace jsem jela do nemocnice na předoperační konzultaci. Tak zvané konsilium. Operace se měla konat zase někde jinde, protože u nás se tento typ operace nedělá. V tamní nemocnici, mi paní doktorka, tak nějak vše vysvětlila a dala mi na výběr, jestli chci uříznout celé prso nebo jen vyříznout karcinom. Na rozmyšlenou jsem měla vteřinu nebo dvě.

Přitom těch informací, co na mě vyhrkla, bylo dost a v hlavě mi to šrotovalo jedno přes druhé. Přesto, že mi doporučila uříznout celé prso, jsem si vybrala jen vyndání nádoru a nahlásila alergie, které byly vypsány snad ve všech papírech. Taky mi při kontrole ultrazvukem, řekli, že je nádor větší, než bylo v papírech. Pokud jsem to dobře spočítala, tak se zvětšoval zhruba o 1 cm za měsíc. Takže při stanovení diagnózy měli pravdu, byl to agresivní, rychle rostoucí sráč. Potvrdili mi termín a já jela domů. Taky mi doktor řekl, že nebudu mít menses. Říkal to opatrně a moje reakce ho docela odrovnala. Já totiž zajásala a byla ráda. Ale to bylo pro mě jediné pozitivum.

Někdy v tyto dny mi konečně došlo, že rakovina a já jsme realitou. Začala jsem mít černý myšlenky jako, že je konec. Děti nemám, k čemu jsem, co bude anebo už nebude, kdo dostane můj byt, jestli mělo odložení splátek cenu, co bude s kočkami atd. Trochu jsem si pobřečela. Asi za tři, čtyři dny, když jsem na sebe zcela zničeně koukala do zrcadla a říkala si otázku, kterou si asi položí každý v této situaci – PROČ JÁ, SAKRA!! Tak jsem si řekla: no proč – to je fuk! Teď se s tím musíš smířit! Ale jak k sakru, jak se to dělá?

Snažila jsem se ty myšlenky pustit z hlavy a v tom mi došlo, že to je jen začátek, že přijdu o vlasy, budu blejt, bude mi zle, nebudu schopná si možná ani nakoupit. Žiju sama a spoléhat se na někoho jiného nemám ve zvyku a asi ani nemám se na kohokoliv spolehnout. Je to dlouhá doba na léčbu. A aby, mi někdo musel pomáhat a lítat kolem mě přes půl roku takřka v kuse, to prostě nešlo. Prostě jsem všechno vždýcky zvládala sama a musela jsem. Začínalo mi docházet, že i teď musím všechno zvládnout sama. Stejně tak následujících pár měsíců. Abych na to nemyslela, začala jsem dělat všechno možný. Chodit se známými na kafe, uklízet a spoustu dalších běžných věcí, abych aspoň na chvíli zapomněla a zbavila se těch odporných myšlenek. Prostě se nějak zaměstnat.

Stejně jsem pořád přemýšlela, co bude dál. Stále jsem si nechtěla připustit, že je to reálné, že se to týká i mě. I když, jsem, už musela. Člověk se tomu brání do poslední možné chvíle, i když ví, že to nemá cenu. Je to takový reflex ze strachu a neznáma. Bránila jsem se tomu až do chemoterapie, ale to předbíhám.

V té době jsem začala hledat co člověk jí, co zvládne pozřít. Dočetla jsem se, že vývary tak nějak člověku spraví chuť. Tak jsem nakoupila všechno na ně a pustila se do práce, ještě,